

Onderwerp: Verordening nadeelcompensatie
Schiermonnikoog

Schiermonnikoog, 24 oktober 2023

Aan de Gemeenteraad

Inleiding

De gemeente Schiermonnikoog kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning, het inperken van rechten of door neveneffecten die ontstaan door (graaf)werkzaamheden. Het gaat hierbij om schade veroorzaakt door rechtmatige besluiten en om schade veroorzaakt door rechtmatige feitelijke handelingen. Voorbeelden van schade zijn inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak als gevolg van een planologische maatregel. Tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen inwoners of ondernemers die schade lijden als gevolg van een planologische maatregel, bij de gemeente een tegemoetkoming planschade aanvragen, op grond van de Wet ruimtelijke ordening (hierna te noemen: Wro). Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, op 1 januari 2024, wordt planschade vervangen door nadeelcompensatie. Daarom moet een nieuwe verordening op basis van de Omgevingswet worden vastgesteld.

Beoogd effect

De huidige "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade" wordt ingetrokken en daarvoor in de plaats komt de "Verordening nadeelcompensatie Schiermonnikoog". Daarmee voldoet onze gemeente aan het juridische kader van de Omgevingswet.

Achtergrondinformatie

In de Omgevingswet wordt planschade vervangen door nadeelcompensatie. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet treden twee nieuwe wettelijke regelingen voor nadeelcompensatie in werking. Ten eerste de (algemene) nadeelcompensatieregeling in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: Awb). Dit gaat over nadeelcompensatie bij rechtmatig overheids handelen. Ten tweede afdeling 15.1 van de Omgevingswet. Dit gaat specifiek over nadeelcompensatie bij een omgevingsvergunning of een regel in het omgevingsplan. De nadeelcompensatieregeling in de Omgevingswet sluit aan bij de regeling in de Awb. Nadeelcompensatie in de Omgevingswet is daarmee breder dan planschade in de Wro. Ook de andere domeinen zoals milieu, water, gezondheid en bodem maken hier onderdeel van uit. Om die reden is het voorstel om een nieuwe verordening te maken.

Argumenten

1. De "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade" vastgesteld op 16 december 2008 (verder: planschadeverordening) voldoet niet aan de systematiek van planschade onder de Omgevingswet. De vergoeding van planschade uit de Wro gaat op in het hoofdstuk 'nadeelcompensatie' in de Omgevingswet. In de huidige systematiek van planschade onder de Wro wordt uitgegaan van een maximale (meest ongunstige) theoretische invulling van zowel het oude als het nieuwe planologische regime. Onder de Wro vormt dit risico op planschade een van de belemmeringen voor het maken van globale bestemmingsplannen. Deze belemmering wordt in de nieuwe systematiek weggenomen en zal volgens de wetgever leiden tot een meer realistische

schadevergoeding.

2. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is bepaald op 1 januari 2024. Zodra de Omgevingswet in werking treedt, krijgen we te maken met de nadeelcompensatieregeling in afdeling 15.1. Met deze verordening zijn we voorbereid op het in behandeling nemen van verzoeken om nadeelcompensatie.

3. De inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht is aanstaande. Zodra titel 4.5 van de Awb in werking treedt, krijgen we te maken met de nadeelcompensatieregeling in deze titel. Met deze verordening zijn we voorbereid op het in behandeling nemen van verzoeken om nadeelcompensatie.

4. We zorgen voor continuering van schadevergoeding. Nu wordt schade vergoed op basis van de huidige Awb en de Wro. Door het in werking treden van nieuwe wetgeving is het nodig een verordening te maken die daarop aansluit. De VNG heeft een model ontwikkeld voor nadeelcompensatie. Wij hebben de modelverordening zo ingevuld, dat de huidige werkwijze wordt gecontinueerd onder de Omgevingswet. Op deze wijze realiseren wij een neutrale overgang.

5. De verordening is alleen van toepassing op gevallen die onder de Omgevingswet tot stand komen. Voor schadeveroorzakende besluiten of handelingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, geldt het oude recht. Het oude recht geldt maximaal 5 jaar (artikel 4.17 Invoeringswet Omgevingswet).

Kosten en dekking

Aan de uitvoering van dit voorstel zijn geen specifieke kosten verbonden. Alle kosten voor implementatie van de Omgevingswet worden gedekt via het beschikbare budget voor uitvoering van deze wet. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding wordt een recht van € 500.- geheven. Wanneer de aanvraag gegrond is, wordt dit recht gerestitueerd. Anders wordt dit recht gebruikt om de kosten voor het in behandeling te nemen van de aanvraag te dekken.

Risico's of kanttekeningen

De datum van inwerkingtreding van de verordening is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat betekent, dat in het geval de Omgevingswet opnieuw wordt uitgesteld, de inwerkingtredingsdatum van de Verordening nadeelcompensatie ook wordt uitgesteld. We gaan uit van inwerkingtreding op 1 januari 2024.

Planning en uitvoering

Het besluit treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Vóór deze datum dient dit besluit (dat algemeen verbindende voorschriften bevat) op de wettelijk voorgeschreven wijze te worden bekendgemaakt.

Voorgesteld besluit:

- De bijgaande "Verordening nadeelcompensatie Schiermonnikoog" vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

T. Kroeze

I. van Gent